

Warszawa, 2007.05.28

**GŁÓWNY URZĄD
NADZORU BUDOWLANEGO**
DEPARTAMENT WYROBÓW BUDOWLANYCH

DWB/INN/4233/55/07
1112/MC/ZD

Pan
Paweł Wróblewski
Dyrektor
Polskie Okna i Drzwi
Związek Producentów, Dostawców
i Dystrybutorów
ul. Koniczynowa 2a
03-612 Warszawa

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 26.03.2007 r. (*data wpływu do tut. Urzędu 12.04.2007 r.*), w sprawie wykorzystania *badania aprobacyjnych*, wykonanych celem uzyskania wymienionych w piśmie aprobat technicznych, jako wstępnych badań typu w procesie oceny zgodności z normą PN-EN 14351-1:2006, uprzejmie wyjaśniam.

Główny Urząd Nadzoru Budowlanego udziela jedynie ogólnych wyjaśnień dotyczących interpretacji konkretnych przepisów prawa z zakresu działania Urzędu. Oznacza to, że jeżeli jakiś przepis z ww. zakresu budzi wątpliwość, można się zwrócić do tut. Urzędu o jego wyjaśnienie.

Natomiast do kompetencji Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego nie należy natomiast dokonywanie kwalifikacji prawnej konkretnego stanu faktycznego.

Abstrahując jednakże od przedstawionego w piśmie konkretnego stanu faktycznego, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. *o wyrobach budowlanych* (Dz. U. Nr 92, poz. 881) wyrób budowlany nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, (co oznacza, że może być wprowadzany do obrotu zgodnie z art. 4 ustawy), jeżeli jest:

- 1) **oznakowany CE**, co oznacza, że **dokonano oceny jego zgodności z normą zharmonizowaną** albo europejską aprobatą techniczną bądź krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi, albo
- 2) umieszczony w określonym przez Komisję Europejską wykazie wyrobów mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa, dla których producent wydał deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej, (ale dotychczas Komisja Europejska nie określiła takiego wykazu), albo
- 3) **oznakowany**, z zastrzeżeniem ust. 4, **znakiem budowlanym**, którego wzór określa załącznik nr 1 do ww. ustawy.

Powyższe oznacza, że **wyrób budowlany może zostać wprowadzony do obrotu i stanowić przedmiot obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie, jeżeli zostanie odpowiednio oznakowany przez producenta oznakowaniem CE** (zgodnie z tzw. europejskim systemem wprowadzania wyrobów budowlanych do obrotu) **albo znakiem budowlanym** (zgodnie z tzw. krajowym systemem wprowadzania wyrobów budowlanych do obrotu). Warunkiem niezbędnym do dokonania ww. oznakowań jest m.in. przeprowadzenie wymaganej oceny zgodności z właściwą specyfikacją techniczną.

W przypadku wprowadzania do obrotu wyrobu budowlanego w ww. systemie europejskim, z **oznakowaniem CE**, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. *w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać*

notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. U. Nr 195, poz. 2011) wyróżnia się **systemy oceny zgodności wyrobów budowlanych, określone w załączniku do rozporządzenia**. Przepis § 4 ust. 2 rozporządzenia stanowi natomiast, że oceny zgodności wyrobu budowlanego dokonuje producent, **stosując systemy wskazane we właściwej zharmonizowanej specyfikacji technicznej wyrobu**, z zastrzeżeniem § 5 i 6.

W przypadku wprowadzania wyrobu budowlanego w ww. systemie krajowym z oznakowaniem wyrobów budowlanych **znakiem budowlanym**, stosownie do § 4 ust. 2 rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041 z późn. zm) oceny zgodności wyrobu budowlanego dokonuje producent, na podstawie zharmonizowanej specyfikacji technicznej wyrobu, o której mowa w przepisach o europejskich aprobatach technicznych oraz polskich jednostkach organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania, **stosując system oceny zgodności wskazany w tej specyfikacji**.

Norma wyrobu **PN-EN 14351-1:2006 Okna i drzwi – Norma wyrobu, właściwości eksploatacyjne – Część 1: Okna i drzwi zewnętrzne bez właściwości dotyczących odporności ogniowej i/lub dymoszczelności**, którą wprowadzono **zharmonizowaną normę europejską EN 14351-1:2006**, stanowi specyfikację techniczną pozwalającą na dokonanie wymaganej oceny zgodności zarówno w ww. systemie europejskim jak i krajowym. Według rozdziału ZA.2.1 ww. normy, tablica ZA. 2 dla objętych zakresem tej normy okien (z przynależnymi okuciami lub bez nich) został wskazany **system poświadczania zgodności 3**.

W przypadku dokonywania oceny zgodności z ww. normą EN 14351-1:2006 celem oznakowania wyrobu budowlanego **oznakowaniem CE, w systemie 3** oceny zgodności wyrobów budowlanych, określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, *jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE*, deklarowanie zgodności wyrobu budowlanego przez producenta jest dokonywane na podstawie:

- (1) wstępnego **badania typu** prowadzonego przez **notyfikowane laboratorium**;
- (2) zakładowej kontroli produkcji.

Natomiast dokonując oceny zgodności **w systemie 3** celem oznakowania wyrobu **znakiem budowlanym**, co wynika z przepisu § 4 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym, deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta jest dokonywane na podstawie:

- a) wstępnego **badania typu** prowadzonego przez **akredytowane laboratorium**,
- b) zakładowej kontroli produkcji.

Z powyższych przepisów wynika, że w systemie 3 oceny zgodności, zarówno w systemie europejskim jak i krajowym wprowadzania wyrobów budowlanych do obrotu, **odpowiedzialność za wyniki wstępnego badania typu**, na próbkach wyrobu dostarczonych przez producenta, **powierzono stronie trzeciej** (odpowiednio – **notyfikowanemu lub akredytowanemu laboratorium**), a nie producentowi.

Przywołane wyżej przepisy krajowe nie regulują kwestii związanych z możliwością zaakceptowania w procesie oceny zgodności wyników badań wykonanych wcześniej, w procesie dokonywania oceny zgodności np. z inną specyfikacją techniczną. Zagadnienia dotyczące możliwości wykorzystania wyników badań już istniejących, tj. historycznych zostały natomiast przedstawione w Dokumencie informacyjnym M (dotyczącym dyrektywy 89/106/EWG) *Ocena zgodności w ramach dyrektywy dotyczącej wyrobów budowlanych: wstępne badanie typu i zakładowa kontrola produkcji* wydanym przez Zespół Budownictwa Komisji Europejskiej po konsultacji ze Stałym Komitetem Budownictwa, jako dokument Construct 04/657 oraz jako dokument Construct 04/657 rev. 1. Dokument ten, zgodnie z informacjami zamieszczonymi w jego wstępie, **nie stanowi prawnej interpretacji dyrektywy ani nie jest prawnie wiążący**. Jest on natomiast przeznaczony m.in. do rozpatrywania przez autorów specyfikacji technicznych, a zasady w nich podane autorzy

m.in. norm zharmonizowanych powinni uwzględniać w rozdziałach norm zharmonizowanych dotyczących oceny zgodności.

Zgodnie z pkt 3.3 ww. Dokumentu przez **dane (już) istniejące** rozumie się wyniki badań zgodnych z postanowieniami specyfikacji technicznych wyrobu, uzyskane jeszcze przed ich obowiązywaniem (np. przed rozpoczęciem okresu współistnienia zharmonizowanej normy wyrobu lub europejskiej aprobaty technicznej lub zanim jednostka trzeciej strony, zaangażowana w atestację zgodności została notyfikowana do odpowiednich zadań atestacyjnych zawartych w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych. Każde inne wyniki otrzymane zgodnie z innymi specyfikacjami technicznymi (np. krajowymi normami lub **krajowymi aprobatami**), stosowanymi uprzednio w poszczególnych państwach, niekoniecznie są akceptowane jako dane historyczne. **Wyniki badań możliwe do zaakceptowania jako dane historyczne powinny odpowiadać wymaganiom zharmonizowanej specyfikacji technicznej, którą powołano w publikacji w Dzienniku Urzędowym i która pozwala na oznakowanie CE wyrobu.**

W punkcie 4.13 Dokumentu przybliżono zasady wykorzystania badań już istniejących. Między innymi wskazano, iż autorzy norm zharmonizowanych mogą opracować, jako nieformalną część zharmonizowanych specyfikacji, dalsze szczegóły i wytyczne w tym zakresie. Według rozdziału 7.2.1 *Wstępne badanie typu (ITT)* normy EN 14351-1:2006, można uwzględnić badania wykonane wcześniej zgodnie z postanowieniami tej Normy Europejskiej (ten sam wyrób, ta sama cecha (cechy), metoda badania, procedura pobierania próbek, system poświadczania zgodności itd.). Powyższy zapis został zamieszczony w części normy niewskazanej w załączniku harmonizacyjnym ZA do stosowania przy oznakowywaniu wyrobów oznakowaniem CE, stąd nie ma bezpośredniego zastosowania do obowiązkowej oceny zgodności w systemie 3.

Biorąc jednakże pod uwagę powyższe stanowisko Komisji Europejskiej oraz określenie przepisami rozporządzenia w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE, **obowiązku** (dla systemu 3 oceny zgodności) przeprowadzenia wstępnego **badania typu przez notyfikowane laboratorium** – uprzejmie informuję o stanowisku tut. Urzędu w sprawie możliwości walidacji wcześniej uzyskanych wyników badań.

W systemie 3 oceny zgodności, celem oznakowania wyrobów oznakowaniem CE, **odpowiedzialność za wyniki wstępnego badania typu** (dokonanego na próbce wyrobu dostarczonej przez producenta) **spoczywa na stronie trzeciej, tj. na notyfikowanym laboratorium**. Producent nie jest zatem w tym systemie uprawniony do dokonania oceny możliwości wykorzystania wyników badań historycznych w ocenie zgodności wyrobu z normą zharmonizowaną. Do dokonania takiej oceny jest natomiast uprawnione, wg opinii tut. Urzędu, laboratorium notyfikowane. Jeżeli zatem właściwe laboratorium, które aktualnie jest laboratorium notyfikowanym w zakresie wykonywania wymaganych badań, na własną odpowiedzialność potwierdzi w odniesieniu do wcześniejszych wyników badań wykonanych dla takiego samego wyrobu, iż **odpowiadają one wymaganiom zharmonizowanej specyfikacji technicznej** (ta sama cecha/cechy, metoda badania, procedura pobierania próbek, itd.), to producent może wykorzystać te wyniki – w zakresie, w jakim zostaną one potwierdzone – jako badania typu wykonane przez notyfikowane laboratorium.

Dodatkowo informuję, że przepisy dotyczące wprowadzania wyrobów budowlanych do obrotu oraz pytania i odpowiedzi związane z wyrobami budowlanymi dostępne są na stronie internetowej tutejszego Urzędu - www.gunb.gov.pl. Dokumenty Informacyjne Stałego Komitetu Budownictwa SCC, dostępne są na stronie internetowej Instytutu Techniki Budowlanej - www.itb.pl.

Główny Urząd Nadzoru Budowlanego informuje jednocześnie, że niniejsze pismo nie stanowi oficjalnej wykładni prawa i nie jest wiążące dla organów administracji orzekających w sprawach indywidualnych.

DYREKTOR
DEPARTAMENTU WYROBÓW BUDOWLANYCH
Kluczyński
Piotr Kluczyński